

Pelaaja fiksusti -ryhmä

4. Ryhmäkerta

➤ Sosiaaliset suhteet ja pelaaminen

Kotona pohdittua

- Kokeile jotakin rentoutusharjoitusta
- Nousiko keskustelussa esille jokin uusi voimavaroja tukeva keino? Voisitko kokeilla sitä tulevan viikon aikana tai vaihtoehtoisesti ottaa aktiivisempaan käyttöön jonkun aiemmin hyväksi havaitun keinon?

Pelaaminen ja sosiaaliset suhteet

- Pohdi, miten pelaaminen on vaikuttanut lapsenne/perheenne sosiaalisiin suhteisiin?

Pelaaminen ja sosiaaliset taidot

Videopelaamisella on havaittu yhteys heikompiin sosiaalisiin taitoihin. Tämän on ajateltu johtuvan siitä, että henkilöt, joille sosiaaliset kontaktit ovat haastavampia, ovat kiinnostuneempia pelaamisesta.

On myös esitetty, että prososiaalisuutta sisältävät pelit (esim. toisen pelaajan hahmon suojeleminen tai auttaminen), voivat lisätä prososiaalista ja auttamiskäyttäytymistä. Yhteispelejä pelaavilla onkin enemmän prososiaalista käyttäytymistä kuin yksin pelaajilla.

Kowert & Oldmeadow (2013). (A)Social reputation: Exploring the relationship between online video game involvement and social competence.

<https://doi.org/10.1016/j.chb.2013.03.003>

Halbrook ym. (2019). When and How Video Games Can Be Good: A Review of the Positive Effects of Video Games on Well-Being.

<https://doi.org/10.1177/1745691619863807>

Shoshani & Krauskopf (2021). The Fortnite social paradox: The effects of violent-cooperative multi-player video games on children's basic psychological needs and prosocial behavior. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106641>

Pelaaminen ja sosiaaliset taidot

Tutkimuksissa on havaittu, että kohtuullinen videopelaaminen on myönteinen asia lapsen ja nuoren sosiaalisten suhteiden ja käytöksen kannalta.

Vuonna 2020 julkaistun M. Meriläisen väitöskirjan mukaan 13-30-vuotiaiden 2-20 tuntia viikossa pelaavien nuorten keskuudessa pelaamisella ei havaittu kielteisiä vaikutuksia arkielämään, kun aineistoa verrattiin samanikäisiin nuoriin, jotka eivät pelaa lainkaan.

On myös hyvä muistaa, että pelaaminen itsessään ei ole yleensä ongelma, mutta pelitottumukset voivat muodostua haitallisiksi.

”Digipelaaminen on kauhea harrastus” -video ja keskustelu

Mitä tehdä, jos lapsi kertoo nettikiusaamisesta?

TUE

Tue lasta ja kiitä, että hän kertoi asiasta.

Älä syyllistä netinkäytöstä.

Kysy ja anna mahdollisuus kertoa kiusaamiseen liittyvistä tunteista.

KESKUSTELE

Käykää tilanne läpi. Keitä kiusaamisessa on mukana, miten kukin toimi ja mitä tapahtui ennen kiusaamista.

Pohtikaa, voiko tilanteita välttää jatkossa.

TOIMI

Ota yhteys tarvittaviin henkilöihin ja tahoihin. (sivuston ylläpito, koulu tai valmentaja. Rikosepäilyissä poliisi tai rikosuhripäivystys)
Tallenna kiusaajan viestit, mutta älä vastaa niihin.

Ohjeita lapsille nettikiusaamisen varalle

MITEN KANNATTAA TOIMIA

- Toimi asiallisesti
- Tallenna kiusaamiseen liittyvät viestit ja kuvat
- Harkitse ketä hyväksyt kaverilistoille
- Lopeta nettituttavuus, jos se tuntuu epämiellyttävältä
- Kerro kiusaamisesta aina aikuiselle

MITÄ KANNATTAA VÄLTÄÄ

- Älä vastaa kiusaajan viesteihin
- Älä lähde kiusaamiseen mukaan, tykkää kiusaamisviesteistä tai lähetä kiusaamisviestejä eteenpäin
- Älä liity kiusaamisryhmiin

Mistä löytää apua ja tukea

Nuorten Netti -nettipalvelu
www.mll.fi/nuortennetti

Poliisille voi jättää myös kiireettömän
nettivinkin netissä tapahtuvasta
epäilyttävästä toiminnasta

www.poliisi.fi/nettivinkki

Lasten ja nuorten
maksuton puhelin
puh. 116111

Nettietiketti

Ilmaiset materiaalit

PEDAGOGIIKKA NETISSÄ (JYU)

**Hyvä ja turvallinen
nettikäyttäytyminen**

- *Netiketti*
- *Kiusaaminen netissä*
- *Internetissä julkaiseminen*
- *Mediasisältö ja tunteet*
- *Ikärajat*
- *Tietoturva*

MEDIAKASVATUS (MLL)

Materiaalia vanhemmille

- *Tunnista somen vaarat ennen lastasi*
- *Tukea sinisen valon sukupolven vanhemmille*
- *Yksinäisyys somessa yhä yleisempää*
- *Harkinnassa lapsen ensimmäinen oma älylaite?*
- *Asiantuntijan vinkkejä vanhemmille nettikiusaamisen käsittelyyn*

Kaveri- ja sosiaalisia taitoja

- kyky keskustella ja ilmaista itseään
- kyky kuunnella toista
- kyky samaistua toiseen ja ottaa muut huomioon
- kyky ilmaista omia mielipiteitä rakentavalla tavalla sekä ottaa huomioon ja hyväksyä erilaiset näkökulmat
- kyky sanoa ei
- kyky pyytää ja antaa apua
- lojaalius ja luotettavuus

Lapsen sosiaalisten taitojen tukeminen

- Toimimalla yhdessä erilaisissa tilanteissa voi tarjota lapselle mahdollisuuksia harjoitella vuorovaikutusta ja esimerkiksi leikkeihin liittymistä yhdessä aikuisen kanssa
- Vanhempi voi arjen tilanteissa auttaa lasta tunteiden tunnistamisessa sanoittamalla omia ja lapsen tunteita ja esimerkiksi tunnekortteja apuna käyttäen
- Myös riitojen selvittelyssä ja tapahtumien läpikäynnissä on hyvä käyttää jotakin visuaalista tukea, kuten piirtämistä, havainnollistamaan tilannetta
- Lapsen kanssa voi keskustella kaveruudesta ja pohtia yhdessä esimerkiksi, millainen on kiva kaveri tai mitä kavereiden kanssa voi yhdessä tehdä
- Myös muiden lasten vanhempiin tutustuminen vahvistaa lasten välisiä kaverisuhteita

Sosiaaliset kuvatarinat ja sarjakuvat apuna

- Sosiaalisten kuvatarinoiden avulla tuetaan sosiaalisten tilanteiden ja niihin sopivan käyttäytymisen ymmärtämistä
- Niiden avulla pyritään vastaamaan mitä-, miksi-, milloin- ja kuka-kysymyksiin
- Kuvataan tilanne vaihe vaiheelta sekä loppupäätelmä selkeästi
- Tarinoissa käytetään minä-muotoa ja ne rakennetaan positiiviseen sävyyn, ei kieltojen kautta
- Esim. kuvataan, mitä tilanteessa tapahtui, mitä tapahtui ennen kyseistä tilannetta, mitä tilanteesta seurasi, kuinka tilanteen olisi voinut ratkaista toisin ja mitä siitä olisi seurannut
- tilanteen eri osapuolten ajatusten ja tunteiden tarkastelu sekä pohdinta, mihin osapuolet toiminnallaan pyrkivät ja mitä toivoivat tilanteessa tapahtuvan

Kotona pohdittavaa: kysymyksiä keskusteltavaksi lapsen kanssa

- **Otatko huomioon toiset pelaajat?**
 - Miten teet sen?
 - Miten puhut heille kohteliaasti?
- **Otatko huomioon läheiset ihmiset, kun pelaat?**
 - Miten teet sen?
 - Laitatko pelin pois esimerkiksi ruokapöydässä?
 - Laitatko pelin pois, kun joku haluaa puhua sinulle?
 - Laitatko pelin pois koulussa oppituntien aikana?

PELAA
FIKSI
SUSTI

Kiitos!

